

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony (dále jen „návrh změny zákona“ nebo „navrhovaná právní úprava“) je předkládán z důvodu nezbytnosti zajištění transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (dále jen „revidující směrnice“).

Důležitým momentem pro zpracování a předložení návrhu změny zákona je implementační lhůta stanovená revidující směrnicí na 14. září 2018.

Cílem návrhu změny zákona je zajistit implementaci revidující směrnice pouze v nezbytném rozsahu, tak jak vyplývá z usnesení vlády č. 740 ze dne 23. 10. 2017. Novelizace zákona o zbraních je z hlediska jeho struktury, standardních povolovacích postupů a terminologie dosti komplikovaná a nepříliš vhodná, avšak vzhledem ke stanovené lhůtě pro implementaci jediná stihnutelná. Výsledkem ale bude nevyhnutelně nekoherentní právní předpis. Z tohoto důvodu bude třeba následně přijmout zcela novou právní úpravu, která zajistí soulad českého právního řádu s novými požadavky vyplývajícími z revidující směrnice při současném zajištění srozumitelnosti a jednoznačnosti právní úpravy a odpovídají úrovni právní jistoty.

Návrh změny zákona rovněž vytváří formou zmocnění pro vydání prováděcích právních předpisů prostor pro pozdější inkorporaci prováděcích a delegovaných právních aktů EU, které teprve mají být na základě revidující směrnice přijaty a jejichž konkrétní obsah není doposud znám. V zásadě půjde patrně spíše o adaptaci českého právního řádu na přímo použitelné předpisy EU (prováděcí akty Komise a akty v přenesené působnosti), ačkoli nelze vyloučit ani to, že by prováděcí akty Komise byly přijaty ve formě směrnic. Příslušná zmocnění mohou do budoucna též umožňovat stanovení přísnějších požadavků, což je v případě evropských právních předpisů upravujících nakládání se zbraněmi obvyklá možnost přenechaná členským státům. Právo Evropské unie v oblasti zbraní běžně stanovuje pouze minimální společný standard a spíše výjimečně zakotvuje některé instituty, u nichž nemá členský stát možnost upravit si příslušný právní režim přísnějším způsobem, srov. čl. 3 směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, v platném znění (dále jen "revidovaná směrnice" či také "směrnice o zbraních").

Návrh změny zákona předpokládá přijetí prováděcího právního předpisu, který upraví způsob a rozsah ohlašování nabytí vlastnictví a evidence zbraní nově zaváděné kategorie C-I. Dojde také k další dílčí novelizaci vyhlášky č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních (nové vzory tiskopisů atd.).

Vzhledem k tomu, že návrh změny zákona je pouhou implementací revidující směrnice, stanovil ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předseda Legislativní rady vlády, že se podle čl. 76 odst. 2 Legislativních pravidel vlády hodnocení dopadů regulace neprovede. Dalším důvodem je existence několika podrobných analytických materiálů, které provedly rozbor dopadů revidující směrnice (viz níže).

I. ZHODNOCENÍ PLATNÉHO PRÁVNÍHO STAVU A DOPADY REVIDUJÍCÍ SMĚRNICE NA ZÁKON O ZBRANÍCH

Vláda České republiky (dále jen „vláda“) usnesením č. 443 ze dne 14. června 2017 uložila ministru vnitra zpracovat a předložit vládě Analýzu legislativního řešení dopadů revidující směrnice o zbraních (dále jen „analýza“). Tato analýza byla zpracována při zohlednění postupu řízení ve věci žaloby České republiky k Soudnímu dvoru Evropské unie na neplatnost revidující směrnice.

Následně vláda dne 23. října 2017 projednala a svým usnesením č. 740 schválila předloženou analýzu. Zároveň uložila:

- a. ministru vnitra předložit do 10. prosince 2017 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, kterým bude v nejnutnějším rozsahu provedena implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853;
- b. ministru vnitra předložit do 31. května 2019 návrh komplexní nové právní úpravy nakládání se zbraněmi, střelivem a municí, jejíž základní rámec vyplývá z analýzy (celkem se jedná o čtyři nové zákony);
- c. ministru financí, ministru obrany, ministru průmyslu a obchodu a ministru spravedlnosti poskytnout ministru vnitra součinnost při přípravě návrhů právních předpisů podle bodu písmene b.

V současné době nakládání se zbraněmi, střelivem a municí upravují zejména právní předpisy na úseku zbraní a střeliva:

- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických výrobků, ve znění pozdějších předpisů
 - Nařízení vlády č. 151/2004 Sb., kterým se stanoví, které střelné zbraně a střelivo je možné z jiného členského státu Evropské unie přepravit na území České republiky bez předchozího souhlasu příslušných orgánů České republiky
 - Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E
 - Nařízení vlády č. 217/2017 Sb., o požadavcích na zabezpečení zbraní, střeliva, černého loveckého prachu, bezdýmného prachu a zápalek a o muničním skladišti
 - Nařízení vlády č. 218/2017 Sb., o minimálních technických požadavcích na střelnici pro munici, trhaví jámu pro ničení munice a zvláštní zařízení pro odpalování, střelbu nebo ničení munice a o povinných náležitostech jejich provozního řádu
 - Nařízení vlády č. 219/2017 Sb., o znehodnocování některých zbraní a střeliva, zhotovování řezů zbraní a střeliva a jejich ničení a o minimálním obsahu dokumentace ve vztahu k delaboraci, znehodnocování, výrobě řezů a ničení munice
 - Vyhláška č. 369/2002 Sb., kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie
 - Vyhláška č. 370/2002 Sb., o dovozeném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva
 - Vyhláška č. 493/2002 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárničky první pomoci provozovatele střelnice

- Vyhláška č. 221/2017 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních

Na oblast nakládání se zbraněmi, střelivem a municí mají samozřejmě vliv též další právní předpisy. Mnohé z těchto předpisů se na tuto oblast vztahují pouze v obecné rovině (např. obecné procesní kodexy), nebo naopak jen ve specifických a dílčích aspektech (např. trestní zákoník). Níže jsou uvedeny právní předpisy, které byly v souvislosti s řešenou problematikou konkrétně analyzovány:

- Zákon č. 229/2013, o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem), ve znění pozdějších předpisů
 - Vyhláška č. 295/2014 Sb., o členění bezpečnostního materiálu
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
 - Vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
 - Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů

Ve vztahu k platné právní úpravě je, z pohledu revidující směrnice, nutno konstatovat, že změna tuzemské právní úpravy, která je vyvolána nutností implementovat revidující

směrnici musí být provedena tak, aby byla v praxi proveditelná a nezpůsobila aplikační problémy.

Následně, v souladu s výše uvedeným usnesením vlády č. 740, je nutno přijmout komplexní novou právní úpravu předmětné oblasti.

K dopadům revidující směrnice je třeba uvést, že jsou významné jak z kvalitativního tak i kvantitativního hlediska. Tyto dopady jsou ovšem vyvolány pouze některými ustanoveními revidující směrnice. Z hlediska aktuální tuzemské právní úpravy i přesto představují zcela zásadní změnu, která má přímý dopad na právní úpravu nakládání se zbraněmi jako takovou. Zejména se jedná o změněné kategorie zbraní a s tím související ustanovení upravující nabývání a držení zbraní takto nově definovaných kategorií. Tyto změny jsou z hlediska funkčnosti zákona jako celku zcela fundamentální, neboť kategorizace zbraní je základním hlediskem, podle něhož je jakákoli další právní úprava v zákoně o zbraních (ale též v řadě přímo či i nepřímo na zákon o zbraních navazujících dalších právních předpisů) strukturována. Přitom konkrétně dosavadní právní úprava tuzemského zákona o zbraních je změnou kategorií zbraní obsaženou v revidované směrnici dotčena poměrně zásadně, a to s ohledem na fakt, že česká právní úprava je tradičně významně přísnější nežli požaduje evropské právo. Pro některé nové subkategorie zbraní nemusí přitom být podřazení tuzemskému přísnějšímu režimu s ohledem na jejich technické a bezpečnostní charakteristiky adekvátní a jako odpovídající se jeví spíše nastavení samostatných podmínek, které nicméně stále musí splňovat přinejmenším minimální standard vyžadovaný revidovanou směrnicí pro danou kategorii zbraní (resp. bude vesměs opět spíše přísnější s ohledem na obecné požadavky tuzemského zákona o zbraních, které celkově jdou značně nad rámec požadavků směrnice, již například pokud jde o vnitrostátní požadavek držení platného zbrojního průkazu, pro jehož získání a udržení musí daný držitel splňovat výrazně širší okruh podmínek, než stanovuje revidovaná směrnice ve svých čl. 5 až 8).

Na druhou stranu revidující směrnice nemá vliv na vnitrostátní právní předpisy upravující vydávání zbrojních průkazů, zbrojních licencí, nošení zbraní, lov nebo sportovní střelbu, povolování střelnic apod. Revidující směrnice se podle čl. 2 odst. 2 nevztahuje rovněž na nabývání nebo držení palných zbraní a střeliva v souladu s vnitrostátními předpisy, pokud jde o ozbrojené síly, Policii České republiky nebo orgány veřejné moci.

Konečně se revidující směrnice nevztahuje ani na transfery vojenského materiálu prováděné podle směrnice 2009/43/ES. Tento předpis se vztahuje pouze k samotným

transferům, nikoli k (fyzickému) nakládání se zbraněmi a střelivem na území členského státu, neboť tyto aspekty směrnice 2009/43/ES neupravuje.

Podrobný rozbor dopadů revidující směrnice obsahují tyto materiály Ministerstva vnitra:

- 1) Analýza možných dopadů revize směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení střelných zbraní (č. j. 566/16 schválená vládou usnesením č. 428 ze dne 11. května 2016).
- 2) Zhodnocení přijaté revize směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní a nástin dalšího postupu České republiky včetně podání žaloby k Soudnímu dvoru Evropské unie (č. j. 637/17, který vláda vzala na vědomí svým usnesením č. 443 ze dne 14. června 2017).
- 3) Analýza.

II. DŮVODY PŘEDLOŽENÍ NÁVRHU ZMĚNY ZÁKONA A JEHO CÍLE

Jak již bylo uvedeno výše, důvodem zpracování a předložení návrhu změny zákona je povinnost České republiky implementovat revidující směrnici. Jedině tímto způsobem lze promítnout právo Evropské unie do právního řádu České republiky tak, aby současně byly utlumeny její negativní dopady na oblast některých, doposud legálně držených kategorií civilních zbraní a zároveň, aby byla dodržena implementační lhůta.

Cílem předloženého návrhu je v maximální míře zachování stávajících práv a povinností oprávněných držitelů civilních zbraní a všech osob, včetně podnikatelské veřejnosti, které s těmito zbraněmi různým způsobem nakládají, samozřejmě při respektování požadavku Evropské unie minimalizovat zneužití legálně držených palných zbraní pro páchání trestné činnosti.

Rovněž tak je třeba, zabránit budoucímu možnému bezpečnostnímu riziku spojenému s případným přesunem některých doposud legálně držených zbraní do sféry ilegální, potažmo kriminální a tím zajistit stávající i budoucí vysokou úroveň vnitřní bezpečnosti České republiky, jakož i ostatních členských států.

III. *HLAVNÍ PRINCIPY NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY A ODŮVODNĚNÍ JEJÍ NEZBYTNOSTI*

1. Změna kategorizace zbraní a střeliva

S odkazem na dikci revidující směrnice dochází k propojení kategorií zbraní podle práva Evropské unie s vnitrostátní kategorizací zavedenou zákonem o zbraních. Nově se zavádějí kategorie zbraní A-I a C-I, do kterých spadají některé, již dnes legálně vlastněné a držené zbraně držiteli zbrojních licencí nebo zbrojních průkazů (některé palné zbraně doposud spadající do dosavadní kategorie B), resp. některé zbraně, které byly již sice v České republice (na rozdíl od většiny ostatních členských států Evropské unie) považovány za střelné zbraně ve smyslu vnitrostátní právní úpravy, ale nebyly podřízeny požadavku ohlášení, popř. registrace (tj. zbraně nově zařazované do kategorie C-I).

V dané souvislosti (z důvodu přesunu některých zbraní kategorie D do „přísnější“ kategorie C-I) dochází rovněž i ke změně definice zbraní kategorie D. Zbraně kategorie D i zbraně kategorie C-I budou moci nadále nabývat do vlastnictví osoby bez zbrojního průkazu, starší 18 let a plně svéprávné.

Přesunutí těchto zbraní do „přísnějších“ kategorií plně odpovídá požadavkům revidující směrnice na zpřísnění držení a nakládání s určitými vybranými kategoriemi civilních zbraní.

Z věcného hlediska dochází ke zpřesnění, zejména z důvodu předcházení bezpečnostním rizikům a naplnění právní úpravy revidované směrnice, i k vytvoření právního rámce kategorizace hlavních částí zbraní, což platí i pro úpravy palných zbraní na zbraně expanzní, jakož i pro znehodnocené zbraně, u nichž se na provedenou technickou úpravu nevztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie (prováděcí nařízení Komise 2015/2403).

Rovněž je i nadále jednoznačně zakotveno postavení subjektů, které rozhodují o zařazení zbraní a střeliva do jednotlivých kategorií, přičemž je vycházeno ze stávajícího osvědčeného modelu upraveného zákonem o zbraních.

2. Nabývání vlastnictví, držení a nošení vybraných kategorií zbraní a střeliva

Předně je třeba uvést, že režim obecného nakládání a přístupu k civilním palným zbraním v České republice je i podle dosavadní právní úpravy mnohdy přísnější a

propracovanější, než jak stanoví právní předpisy Evropské unie. Nicméně Česká republika v souladu s dikcí revidující směrnice v tomto směru:

- a) zpřesňuje právní režim nabývání některých zakázaných zbraní a střeliva civilními subjekty (tj. na základě výjimky udělené příslušným útvarům Policie České republiky a po předchozím posouzení důvodů pro její vydání),
- b) jednoznačně stanoví osoby oprávněné žádat o vydání výjimky,
- c) vymezuje důvody, pro které lze žádat o udělení výjimky, a
- d) stanoví případy, kdy dochází k zániku nebo odnětí výjimky.

Obdobně je postupováno v souladu s revidující směrnicí i v případě nově zavedené kategorie zbraní C-I (aktuálně se jedná o některé zbraně kategorie D ve smyslu dosavadní tuzemské právní úpravy, naopak pokud jde o směrnici o zbraních, tyto zbraně nebyly do její působnosti až do přijetí revidující směrnice vůbec zařazeny), kdy návrh změny zákona stanoví podmínky nabývání vlastnictví těchto zbraní, včetně osobnostních předpokladů oprávněné osoby a jejich povinností.

3. Omezení vysokokapacitních zásobníků

Revidující směrnice nově omezuje možnost držet a používat zásobníky na více jak 10 nábojů pro dlouhé zbraně a více jak 20 nábojů pro krátké zbraně. Z tohoto důvodu se upravuje postup příslušného útvaru Policie České republiky v situacích, kdy je zjištěno držení tzv. velkokapacitních zásobníků držitelem zbraně kategorie B. Tato skutečnost má nově za následek odnětí povolení k držení a nošení zbraně kategorie B a povinnost (dočasně) odevzdat příslušnou zbraň. Na druhé straně zásobníky se v souladu s nakonec schváleným zněním revidující směrnice nepovažují za hlavní části zbraně, neboť to by vedlo jak ke zcela nerealistickým administrativním dopadům (nutnost zásobníky unikátně značit a jednotlivě evidovat, formalizovaně vyřazovat z evidence při jejich poškození apod.), tak ale i k nepřiměřeným dopadům na jejich držitele, např. z hlediska nutnosti hlásit nabývání a držení zásobníků, jejich podřízení trestním sankcím stejným jako v případě nakládání se zbraněmi a jejich hlavními částmi apod. Kontrolní požadavky, které v tomto ohledu navrhovaná zákonná právní úprava zakotvuje, kopírují toliko minimální standard vyžadovaný revidující směrnicí.

4. Kontrola a předávání (sdílení) informací

Důležitým nástrojem zajištění řádného nakládání se zbraněmi a střelivem je pravidelné prověřování trvání podmínek pro vydání zbrojní licence u jejich držitelů ze strany příslušného útvaru Policie České republiky.

V neposlední řadě je třeba upravit vzájemnou informační povinnost členských států, kdy před uskutečněním převodu palné zbraně jsou dotčené subjekty povinny zajistit označení zbraně vyrobené nebo dovezené na území Evropské unie po 14. září 2018 stanovenými identifikačními údaji podle zákona o ověřování střelných zbraní a střeliva a označením identifikujícím převádějící subjekt podle prováděcího právního předpisu. Rozsah těchto údajů obsažených zejména ve vyhlášce č. 335/2004 Sb. již v současné době beze zbytku naplňuje nově zakotvované požadavky revidující směrnice.

Revidující směrnice rovněž předpokládá výrazně posílenou výměnu informací mezi členskými státy o zbraních (jak o jejich transferech po území Evropské unie, tak i o případných „rizikových“ osobách, které se neúspěšně snaží získat povolení pro nakládání s některou zbraní podléhající autorizačním požadavkům). Tato výměna informací bude ovšem konkrétně vymezena až v právním aktu Komise v přenesené působnosti (delegated act), jehož znění není zatím k dispozici ani v předběžné pracovní verzi a který by měl být přijat teprve k 14. září 2018. Návrh proto zakotvuje toliko blanketní odkazy na tento budoucí přímo použitelný předpis Evropské unie. Již v současné době je nicméně nezbytné začít se připravovat na příslušné navázání informačních systémů (Centrální registr zbraní) na budoucí evropský systém sdílení těchto informací (patrně kustomizovaný systém IMI).

5. Zbrojní průkaz

Doba platnosti zbrojního průkazu se zkracuje z 10 na 5 let, v souladu s požadavky revidující směrnice.

6. Změna zákona o správních poplatcích

Součástí předkládaného návrhu novely zákona je i novela zákona o správních poplatcích, týkající se položek 30 a 31, a to v reakci na změny provedené v zákoně o zbraních. Rozpočtové dopady navrhovaných změn by měly být v zásadě neutrální, pouze

v případě vydání zbrojního průkazu mohou být mírně pozitivní (navrhuje se snížení správního poplatku ve výši 700 Kč placeného v případě dokladu s platností 10 let, na částku 400 Kč placenou v případě dokladu s platností 5 let).

IV. *ZPŮSOB IMPLEMENTACE REVIDUJÍCÍ SMĚRNICE VE VYBRANÝCH ZEMÍCH*

Švýcarsko

Spolková vláda zaslala v měsíci září 2017 do procedury slyšení pragmatické řešení k implementaci revidující směrnice. Navržené řešení, které spočívá v návrhu změny zákona o zbraních, maximálně využívá existující právní rámec a zohledňuje tradici švýcarského střelctví. Pro služební (armádní) zbraně není předvídána žádná změna. Také sportovní střelci a sběratelé zbraní mohou nadále držet poloautomatické zbraně, na které se vztahuje revidující směrnice.

Určující pro předkládanou změnu zákona o zbraních je, aby zadání z revidované směrnice byla implementována pragmaticky. To znamená, že současný právní stav má být v co největší míře zachován a mají být navržena řešení, která zohlední jak požadavky směrnice o zbraních, tak i národní specifika a která omezí správní náklady na přiměřenou míru.

Ve světle těchto principů se navržené změny švýcarského zákona o zbraních omezují na ty úpravy, které musejí být nutně provedeny pro implementaci základních standardů revidující směrnice. Materiální právní změny, které jsou nad rámec základních standardů revidující směrnice a které nemusejí být nutně provedeny, zůstávají v předloze nezohledněny.

Ve vztahu ke zbývajícím předmětům úpravy podle revidující směrnice neexistuje z pohledu v současnosti již platných švýcarských právních ustanovení (švýcarského zákona o zbraních) žádná potřeba přizpůsobení. Příslušná ustanovení v platném zákoně o zbraních jsou s požadavky revidující směrnice již kompatibilní.

Švýcarská strana k implementaci revidované směrnice přistoupila dle vlastního vyjádření pragmaticky a ve švýcarských médiích byl její přístup hodnocen pozitivně, kdy návrh je v médiích označován jako „Umsetzung – light“, čili „odlehčená implementace“.

Rakousko

Podle informace Rakouského ministerstva vnitra z poloviny měsíce října 2017 na tomto ministerstvu teprve probíhají první úvahy o způsobu implementace, přičemž s příslušným návrhem potřebné novely rakouského zákona o zbraních nelze zřejmě počítat před jarem 2018.

Německo

Podle sdělení Spolkového ministerstva vnitra bude tento ústřední orgán státní správy usilovat o dodržení lhůty pro implementaci revidující směrnice. Návrh novely zákona o zbraních a souvisejících zákonů, stejně jako konkrétní časový plán pro implementaci mohou být v SRN ovšem předloženy teprve po ukončení sestavování spolkové vlády.

Slovensko

Návrh novely slovenského zákona o zbraních a strelive připravuje Ministerstvo vnitra k rozeslání do rezortního připomínkového řízení. V současné době zpracovává vstupní připomínky dotčených útvarů Krajských ředitelství Policejního sboru.

V. *IDENTIFIKACE DOTČENÝCH SUBJEKTŮ*

Okruh dotčených subjektů lze rozlišit na subjekty, na něž:

- a) může mít dopad úprava kategorií palných zbraní,
- b) mohou mít vliv změny dalších dílčích ustanovení zákona o zbraních

Ad a)

Subjekty dotčené změnami v oblasti nakládání se zbraněmi z pohledu změny kategorizace zbraní:

- podnikatelé v oboru zbraní a střeliva – tyto subjekty budou dotčeny v případě, pokud v rámci své podnikatelské činnosti nakládají se zbraněmi, které jsou nově zařazeny do jednotlivých kategorií zbraní; nicméně v těchto případech půjde pouze o dopady administrativního a organizačního charakteru,
- držitelé zbrojních průkazů všech skupin,
- držitelé zbraní kategorií C-I, D,

Ad b)

S ohledem na rozsah, komplexnost a vzájemnou provázanost navrhovaných změn bude okruh subjektů, na které v určité míře může alespoň některá z těchto změn dopadnout, lze jejich výčet prakticky ztotožnit se všemi subjekty, které v současnosti se zbraněmi ve smyslu zákona o zbraních nakládají. Půjde zejména například o:

- držitele zbrojních průkazů,
- držitele zbrojních licencí,
- provozovatele střelnic,
- držitelé zbraní kategorií A-I, C-I, D,
- osoby, které naleznou zbraň, střelivo nebo munici, popř. doklad vydávaný podle zákona o zbraních,
- Policie České republiky,
- Ministerstvo vnitra,
- Ministerstvo obrany, ozbrojené síly České republiky, Vojenská policie, bezpečnostní sbor, Vojenské zpravodajství, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, kraj, obec nebo ozbrojené síly nebo sbory jiných států při jejich pobytu na území České republiky v rámci uskutečnění převodu palné zbraně.

Počet držitelů a registrovaných zbraní ke konci 1. pololetí 2017

Počet držitelů zbrojního průkazu	
celkem	301 482
z toho mužů	274 781
z toho žen	26 701
Počet zbrojních průkazů dle jednotlivých skupin	
skupina A (ke sběratelským účelům)	96 671
skupina B (ke sportovním účelům)	151 673
skupina C (k loveckým účelům)	110 447
skupina D (k výkonu zaměstnání nebo povolání)	64 284
skupina E (k ochraně života, zdraví nebo majetku)	243 303

Počet zbraní u držitelů zbrojního průkazu	
celkem	819 519
z toho zbraní kategorie A (zakázané zbraně)	1 254
z toho zbraní kategorie B (zbraně podléhající povolení)	374 901
z toho zbraní kategorie C (zbraně podléhající ohlášení)	443 364
Počet držitelů zbrojní licence	
celkem	2 175
Počet zbrojních licencí dle jednotlivých skupin	
skupina A (vývoj, výroba zbraní nebo střeliva)	447
skupina B (opravy, úpravy nebo znehodnocování zbraní nebo střeliva)	542
skupina C (nákup, prodej nebo přeprava zbraní nebo střeliva)	1 054
skupina D (půjčování zbraní nebo úschova zbraní nebo střeliva)	914
skupina E (ničení nebo znehodnocování zbraní nebo střeliva)	368
skupina F (výuka nebo výcvik ve střelbě)	462
skupina G (zajišťování ostrahy majetku a osob)	268
skupina H (uskutečňování sportovní, kulturní nebo zájmové činnosti)	655
skupina I (provozování muzejnictví nebo sbírkové činnosti)	107
skupina J (zabezpečování úkolů podle zvláštního právního předpisu)	396
Počet zbraní u držitelů zbrojní licence	
celkem	24 270
z toho zbraní kategorie A (zakázané zbraně)	1 378
z toho zbraní kategorie B (zbraně podléhající povolení)	16 654
z toho zbraní kategorie C (zbraně podléhající ohlášení)	6 238

K počtům zbraní držených v České republice lze doplnit, že konkrétní počty zbraní kategorie A-I a C-I lze zatím pouze odhadovat. Důvodem je, že v případě zbraní kategorie A-I bude jejich klasifikace odviset (s výjimkou zbraní upravených z původně plně automatických,

kde se bude vycházet z evidenčního stavu těchto zbraní v Centrálním registru zbraní) od příslušenství (zásobníky, pažby), které v současné době není žádným způsobem evidováno. V případě zbraní nově navrhované kategorie C-I jde o zbraně, které nejsou doposud předmětem ohlašovací nebo registrační povinnosti, a jejich celkový počet lze pouze velmi přibližně předpokládat. V případě obou nových kategorií zbraní lze orientačně odhadovat, že se bude jednat o desítky až stovky tisíc kusů jednotlivých zbraní, které jsou již v současnosti v držení individuálních držitelů v České republice.

Odhad počtu osob aktivně zapojených do činnosti spolků vojenské historie, rekonstrukcí historických bitev a jiných kulturních akcí v ČR (držitelé nové kategorie zbraní C-I) a odhad počtu a tržní ceny jimi užívaných zbraní, na které dopadne transpozice revize směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní

(zdroj: Iniciativa spolků vojenské historie ČR)

nejpočetnější zájmová období	počet držitelů	počet zbraní	průměrná tržní cena zbraně	celková cena používaných zbraní
tematický okruh 1				
středověk a renesance, období do 17. století	300	300	15 000 Kč	4 500 000 Kč
třicetiletá válka a mezidobí do začátku 18. století	2 000	2 500	17 500 Kč	43 750 000 Kč
sedmiletá válka, francouzsko – indiánská válka a přesah po napoleoniku	600	600	17 500 Kč	10 500 000 Kč
napoleonika plus přesah po prusko – rakouskou válku 1866	1 000	1 200	20 000 Kč	24 000 000 Kč
příklad akce: rekonstrukce bitvy u Slavkova (v závislosti na výročí cca. 1000 – 3 500 účastníků, 10 000 – 30 000 diváků)				
tematický okruh 2				
prusko – rakouská válka 1866, válka Jihu proti Severu	500	600	30 000 Kč	18 000 000 Kč

western, 18. a 19. století v Americe	200	300	15 000 Kč	4 500 000 Kč
příklad akce: Königgrätz 1866 spojená s bitvou u Hradce Králové (cca. několik set účastníků, 50 000 diváků)				
tematický okruh 3				
1. světová válka	2 250	3 500	25 000 Kč	87 500 000 Kč
1. československá republika	600	1 700	15 000 Kč	25 500 000 Kč
2. světová válka	3 500	5 500	40 000 Kč	220 000 000 Kč
období po 2. světové válce	700	1 700	7 000 Kč	11 900 000 Kč
příklad akce: Slavnosti svobody v Plzni (cca. několik set účastníků, 50 000 – 100 000 diváků)				
celkový počet zapojených držitelů, zbraní a celková odhadovaná hodnota zbraní				
odhad celkem	11 650	17 900	---	450 150 000 Kč
poznámka: k celkovému počtu uvedených zbraní nově podléhajících registraci je nutné připočíst rovněž značné množství dosud volně dostupných a neregistrovaných zásobníků s kapacitou nad 10 nábojů pro dlouhé zbraně, jejichž držení je nově revizí směrnice zakázáno (odhad dle Iniciativy spolků vojenské historie ČR v řádech desetitisíců až statisíců kusů)				

VI. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM ČESKÉ REPUBLIKY

Z právních předpisů tvořících ústavní pořádek České republiky se na oblast, která má být upravena navrhovanou právní úpravou, vztahuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, (čl. 2 odst. 3) a usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky (čl. 2 odst. 2, čl. 4, čl. 7 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 12 a čl. 39).

Základní požadavek čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny je naplněn zpracováním navrhovaných změn do podoby zákona, který je předkládán v souladu s Ústavou a dalšími právními a organizačními předpisy upravujícími tvorbu a přijímání legislativních aktů síly zákona.

Předkládaný návrh zákona je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

VII. ZHODNOCENÍ SLUČITELNOSTI NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S PŘEDPISY EVROPSKÉ UNIE

Oblast nakládání se zbraněmi je na úrovni práva Evropské unie upravena především směrnicí Rady ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (91/477/EHS), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008 a ve znění revidující směrnice.

V dílčích aspektech se na oblast zbraní a střeliva vztáhnou též další právní předpisy Evropské unie, které jsou do českého právního řádu ovšem transponovány jinými právními předpisy než zákonem o zbraních (např. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES v konsolidovaném znění, nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 258/2012).

V širším kontextu se oblasti upravované návrhem dotýkají rovněž např.:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS,
- směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty,
- směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny,

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany,
- směrnice Rady 98/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci.

VIII. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA, ZHODNOCENÍ DOPADŮ NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ VE VZTAHU K OCHRANĚ SOUKROMÍ

Předkládaný návrh změny zákona není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Univerzálně též platí a návrhem změny zákona je zcela respektována Evropská úmluva o lidských právech. Veškeré změny zohledňují požadavky Úmluvy. Zejména se jedná o článek 2 Úmluvy – právo na život, článek 6 Úmluvy – právo na spravedlivý proces, článek 7 Úmluvy – zákaz uložení trestu bez zákona, článek 8 Úmluvy – právo na soukromý život, článek 13 Úmluvy – právo na účinný vnitrostátní prostředek nápravy, článek 14 Úmluvy – zákaz diskriminace a další.

Předkládaný návrh změny zákona nezasahuje do práva na svobodu a osobní bezpečnost ve smyslu čl. 5 Úmluvy. Návrh změny zákona nerozšiřuje výčet okolností, za nichž je zbavení svobody přípustným zásahem do práv osob ve smyslu Úmluvy. Návrh změny zákona dále žádným způsobem neupravuje práva zatčené osoby nebo osoby zbavené osobní svobody ani jejich právo na odškodnění v souvislosti se zbavením osobní svobody.

Návrh změny zákona nezasahuje do práva na spravedlivý proces ve smyslu úmluvy, kdy neomezuje právo obviněného na spravedlivé a veřejné projednání jeho záležitosti ve veřejné lhůtě nezávislým a nestranným soudem, resp. správním orgánem. Návrh změny zákona nepředstavuje zásah do zásady presumpce neviny a neupravuje procesní práva a postavení obviněného v řízení o trestném činu, resp. správním deliktu.

Návrh změny zákona dále naplňuje požadavky stanovené čl. 7 Úmluvy a obecnou právní zásadou nulla poena sine lege. Návrh změny zákona je předkládán ve formě zákona a jeho ustanovení nezakládají porušení zákazu retroaktivity trestní, správní represe.

Návrh změny zákona minimalizuje zásah do rodinného a soukromého života adresátů dle čl. 8 Úmluvy a takový zásah umožňuje jen v případech stanovených zákonem, v zájmu veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky a ochrany práv a svobod jiných. Případný zásah do rodinného a soukromého života, který by vybočoval z mezí a účelu zákona, resp. by s ním byl v rozporu, je postižitelný ustanoveními správního, resp. trestního práva.

Právo adresátů normy na účinné opravné prostředky ve smyslu čl. 13 Úmluvy není omezováno, kdy jsou plně využitelná příslušná ustanovení upravující řízení o opravných prostředcích podaných proti rozhodnutím vydaným ve správním řízení, resp. jejich soudní přezkum. V řízeních o přestupcích má účastník právo na odvolání, dále může využít i mimořádné opravné prostředky upravené ve správním řádu. Pravomocná rozhodnutí pak lze zažalovat ve správním soudnictví. Soudní přezkum je tedy garantován. Tím jsou zároveň garantovány požadavky čl. 13 – práva na vnitrostátní prostředek nápravy. K tomu je třeba doplnit, že pokud by správní orgán vydal rozhodnutí v rozporu se zákony, mohl by se poškozený domáhat náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů.

Nakládání se zbraněmi upravuje celá řada mezinárodněprávních dokumentů. Přitom se tyto dokumenty typicky soustředí vždy jen určitý typ, resp. okruh zbraní. Nejšířeji aplikovatelnou je v současné době Úmluva o obchodu se zbraněmi („ATT“). Z nejvýznamnějších mezinárodněprávních dokumentů lze uvést zejména:

- Smlouva o obchodu se zbraněmi, podepsaná v New Yorku dne 3. června 2013 (Arms Trade Treaty – „ATT“) – Česká republika ATT ratifikovala, ATT vstoupila v platnost dne 24. prosince 2014,
- Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi doplňujícím Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (č. 76/2013 Sb. m. s.),
- Úmluva o vzájemném uznávání zkušebních značek ručních palných zbraní (č. 70/1975 Sb.),

- Smlouva o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (č. 94/2003 Sb. m. s.).

Lze konstatovat, že návrh změny zákona je s těmito dokumenty mezinárodního práva v souladu, a naopak zvyšuje úroveň kontroly v oblasti zbraní a střeliva.

Vedle těchto obecnějších mezinárodních úmluv je možné uvést mezinárodněprávní dokumenty, které byly do vnitrostátního právního řádu České republiky přímo promítnuty v podobě právních předpisů, které lze (popř. v příslušných částech týkajících se nakládání s daným typem zbraní) považovat za speciální vůči zákonu o zbraních:

- Úmluva o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (č. 29/2000 Sb.)
 - zákon č. 305/1999 Sb., o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení, ve znění zákona č. 41/2009 Sb.
- Úmluva o kazetové munici (č. 18/2012 Sb. m. s.)
 - zákon č. 213/2011 Sb., o zákazu použití, vývoje, výroby, skladování a převodu kazetové munice a o jejím zničení (zákon o zákazu kazetové munice)
- Úmluva o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení (č. 96/1975 Sb.)
 - zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní, ve znění pozdějších předpisů
- Úmluva o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení (č. 94/1997 Sb.)
 - zákon č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní, ve znění pozdějších předpisů
 - vyhláška č. 208/2008 Sb., kterou se provádí zákon o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní
- Smlouva o nešíření jaderných zbraní (č. 61/1974 Sb.)
 - zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vztah těchto zbraní a materiálů k zákonu o zbraních bude vycházet z povahy těchto zbraní (v širokém slova smyslu).

Z pohledu působnosti a pravomoci územních samosprávných celků a jejich orgánů se akty práva Evropské unie na danou oblast nevztahují.

IX. PŘEDPOKLÁDANÝ HOSPODÁŘSKÝ A FINANČNÍ DOPAD NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA STÁTNÍ ROZPOČET, OSTATNÍ VEŘEJNÉ ROZPOČTY, NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Návrh změny zákona bude mít určitý dopad na státní rozpočet především v podobě nákladů Policie České republiky na rozšíření systému Centrálního registru zbraní spojený s nutností převedení některých palných zbraní do jiné (nové kategorie A-I), nutností evidence doposud neevidovaných zbraní (zbraně kategorie C-I) a vytvoření takových modulů tohoto informačního systému, aby nadále byl kompatibilní s navrhovanou změnou zákona, jakož i s v budoucnu, na základě revidované směrnice, přijímanými prováděcími právními akty Komise a akty komise v přenesené působnosti (zejména pokud jde o problematiku posílené výměny informací podle čl. 13 odst. 4 revidující směrnice). Rovněž tak je nutno počítat s náklady Policie České republiky resp. Ministerstva vnitra na vytištění příslušných tiskopisů reflektujících změny zákona o zbraních. Při zohlednění výše uvedených aspektů, včetně počtu aktuálně držaných palných zbraní, z nichž část bude převedena do kategorie A-I, byly náklady na straně státu vyčísleny takto:

S ohledem na dobu provozu Centrálního registru zbraní (který byl do ostrého provozu spuštěn 1. července 2014) a s tímto se pojící nezbytnost blížící se obměny jeho infrastruktury (která bude spadat do stejného období jako nezbytnost promítnutí revidující směrnici způsobených změn), nutnost přípravy jeho rozsáhlých změn a zavedení nových funkcionalit (zejména pokud jde o ohlašování zbraní nové kategorie C-I a nutnost budoucí návaznosti na informační systémy Evropské unie) se jeví jako potřebné zajistit rozšíření a obměnu infrastruktury Centrálního registru zbraní v rozsahu minimálně:

- Pořízení 6ks HW serverů včetně licencí pro virtualizaci a operačního systému,
- Pořízení min. 2ks HW balancerů a firewallů,
- Pořízení SW licencí pro zálohování a disaster recovery řešení,
- Pořízení licencí MS SQL pro rozšíření stávajícího SQL clusteru, případně vytvoření nového pro potřeby systému Centrálního registru zbraní.

Stávající HW servery systému Centrálního registru zbraní budou dále využity pro testovací a vývojové prostředí, kdy rozšíří stávající vývojové prostředí a tudíž budou dále efektivně využity.

Navrhované řešení zároveň zajistí vysokou dostupnost systému Centrálního registru zbraní napříč dvěma datovými centry (geograficky oddělenými lokalitami) a umožní poskytovat téměř bezvýpadkový provoz, v případě požadavku věcného gestora i bezvýpadkový provoz v režimu active/active.

Vyčíslení nákladů do roku 2020 (kvalifikovaný odhad):

	2018 [v tis s DPH]	2019 [v tis s DPH]	2020 [v tis s DPH]
HW servery (vč. virtualizace a OS)	4 800		
Zálohování a DR	650		
Podpory (virt., OS, zálohování, ...)		700	700
Komunikační infrastruktura	6 000		
Licence MS SQL			2 500
CELKEM	11 450	700	3 200

Disková kapacita bude zajištěna v rámci stávajících diskových polí po celou dobu udržitelnosti (jak pro provoz, tak i zálohování). V rámci cenového odhadu HW je započítána vždy záruka / podpora na 5 let a tudíž je zajištěna udržitelnost této infrastruktury minimálně po dobu 5 let.

Stávající firmy - držitelé zbrojních licencí se budou muset přizpůsobit novým požadavkům vyplývajícím z nového zákona. V zásadě se však bude jednat o opatření organizační a administrativní povahy, která si nevyžádají další náklady na straně firem.

X. DOPADY NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Navrhovaná právní úprava nemá s přihlédnutím ke svému předmětu negativní dopady na životní prostředí.

XI. DOPADY NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA SOCIÁLNÍ SFÉRU A ROVNOST MUŽŮ A ŽEN

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na sociální sféru a nemá negativní dopad na rovnost postavení mužů a žen.

Zákaz diskriminace je zajištěn tím, že zákon nerozlišuje mezi žadateli a žadatelkami o vydání zbrojního průkazu, občany, či neobčany – rezidenty apod. Důvodem pro nevydání zbrojního průkazu může být pouze zákonem stanovená skutečnost, jako je pravomocné odsouzení za trestný čin, pravomocné rozhodnutí o přestupku, nebo zdravotní nezpůsobilost (příčemž nemoci jsou taxativně vymezeny v prováděcím právním předpise). Správní orgán nesmí zkoumat žádné další subjektivní povahové rysy žadatele či jeho zájmy, vyznání nebo politické přesvědčení. Tyto skutečnosti nijak neovlivňují vydání zbrojního průkazu.

XII. ZHODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK (CIA)

Vydávání výjimek k nabytí do vlastnictví určitých kategorií palných zbraní podle zákona o zbraních a vedení dalších správních řízení podle cit. zákona, resp. podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, případně podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich může na straně dotčených správních orgánů představovat korupční riziko.

Toto riziko je však minimalizováno zejména samotnými postupy správního orgánu podle správního řádu, víceinstančností, soudním přezkumem a důslednou kontrolou dotčených správních orgánů.

V případě podezření z páčání trestné činnosti je možné podat na Policii České republiky nebo na státním zastupitelství trestní oznámení; u podezření z přestupku je možné podat podnět k příslušnému správnímu orgánu.

1. Přiměřenost

Předkládaný návrh změny zákona je koncipován tak, aby nebyla rozšířena možnost správního uvážení příslušných orgánů a nebyl rozšiřován prostor pro možné korupční jednání.

2. Efektivita

Návrh změny zákona vychází z praktických poznatků aplikační praxe orgánů státní správy. Lze proto důvodně očekávat, že navrhovaná právní úprava povede k dosažení kýžených cílů.

3. Odpovědnost

Předkládaný návrh změny zákona nemění působnost orgánů v předmětné oblasti. Kompetence v této oblasti jsou svěřeny zejména Ministerstvu vnitra, Polici České republiky, Českému úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva za dodržování příslušných zásad právního řádu tak, aby byl zajištěn jejich řádný výkon.

4. Opravné prostředky

Rozhodnutí a postupy dle předkládaného návrhu změny zákona podléhají standardnímu přezkumu v systému řádných, mimořádných i dozorčích prostředků. Nelze opomíjet ani možnost soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu. Stran poučení adresáta úkonu o možnosti podat opravný prostředek se uplatňuje standardní úprava dle správního řádu, resp. jiných právních předpisů, přičemž návrh neobsahuje vlastní úpravu předmětné oblasti.

5. Kontrolní mechanismy

V upravované oblasti už v současné době existují funkční systémy přezkoumávání vydaných rozhodnutí i postupů příslušných orgánů. Mimo standardní systém přezkumu správních rozhodnutí se jedná zejména o přezkum stížností na nevhodné chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, a to ve všech případech, kdy zákon neposkytuje jiný prostředek ochrany.

XIII.ZHODNOCENÍ DOPADŮ NA BEZPEČNOST NEBO OBRANU STÁTU

Kvalitní, robustní a racionální systém regulace nakládání s civilními zbraněmi drženými individuálními subjekty je nedílnou součástí bezpečnostního systému státu, a tím přispívá k vysoké úrovni vnitřního pořádku v České republice.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST DŮVODOVÉ ZPRÁVY

ČÁST PRVNÍ – ZMĚNA ZÁKONA O ZBRANÍCH

K Čl. I

K bodu 1. [k § 2 odst. 2 písm. c)]

Jedná se o promítnutí dikce čl. 1 bodu 2. revidující směrnice do textu zákona o zbraních.

Revidující směrnice nově definuje, že za bydliště fyzické osoby se považuje adresa zapsaná v jejím oficiálním dokladu, zejména v dokladu totožnosti nebo v cestovním pasu. Z hlediska tuzemského zákona může mít toto ustanovení zásadní význam zejména z hlediska vyžadování souhlasu jiného členského státu s vydáním povolení podle čl. 7 odst. 1 směrnice o zbraních (např. v případě žádosti o vydání zbrojního průkazu nebo povolení podle § 12 zákona o zbraních). Napříště by se mělo vycházet z konkrétních údajů obsažených v dokladu totožnosti (cestovním pase nebo obdobném dokladu), které žadatel předloží.

K bodu 2. (k § 3)

Do vymezení rozdělení zbraní a střeliva pro účely zákona o zbraních se doplňují nové kategorie A-I a C-I, které vycházejí z revidující směrnice. Česká právní úprava bude (obdobně jako např. francouzská) obsahovat tedy podrobnější a detailnější členění kategorií zbraní než samotná revidovaná směrnice. Pro některé skupiny zbraní je nezbytné stanovit přísnější režim, než který vyplývá ze směrnice o zbraních (srov. čl. 3 směrnice).

Právní úprava ve vztahu k právnímu pojetí samostatné hlavní části zbraně a rozhodovací pravomoci Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva se oproti dosavadní právní úpravě nijak věcně nemění.

Zákon o zbraních nově zakotvuje obecný princip vycházející z revidující směrnice (srov. úvodní ustanovení č. 20 revidující směrnice), podle kterého by neměly původně funkční („ostré“) zbraně ani po své úpravě na expanzní zbraně (tj. akustické nebo salutní) přecházet do kategorie zbraní podrobené mírnějším podmínkám z hlediska možnosti nakládání s nimi. Tyto zbraně budou tedy nadále považovány za zbraně stejného druhu a kategorie, jako by k úpravě na expanzní zbraň nedošlo, z tohoto důvodu se nenavrhuje doplnění nové subkategorie do § 4 až 6. Na druhé straně ovšem úprava zbraně na expanzní s sebou nadále

ponese specifické zákonné povinnosti – např. povinnost požádat o povolení úpravy zbraně podle § 63 odst. 5, povinnost ohlásit změnu ráže zbraně, povinnosti toho, kdo zbraň upravuje podle zákona o ověřování střelných zbraní a střeliva apod. Návrh změny zákona ovšem ponechává možnost stanovit nedovolené výrobní provedení expanzní zbraně, které by mohlo být i nadále způsobovat přísnější zařazení dané zbraně do kategorie A.

K bodu 3. [k § 4 písm. a) bod 5]

V návaznosti na začlenění problematiky expanzních zbraní do revidující směrnice se doplňuje alternativní odkaz na prováděcí technické předpisy, které by mohly do budoucna zakotvit vymezení nedovoleného výrobního provedení expanzní zbraně. Revidující směrnice v tomto ohledu předpokládá přijetí prováděcího předpisu Komise, jehož obsah je však v současné době nejasný.

K bodu 4. (k § 4a)

Mezi zakázané zbraně se doplňují zbraně, které revidující směrnice nově zakazuje (nové kategorie A6, A7 a A8 ve smyslu revidující směrnice). Tato skupina (samonabíjecích) zbraní je vyčleněna do samostatné kategorie (ve smyslu tuzemského zákona), a to jak z věcných důvodů (viz Analýza a rovněž dále), tak i z důvodů legislativně-technických. Sama revidující směrnice s těmito zbraněmi pracuje výslovně odlišně od ostatních zbraní kategorie A (tj. v řadě ustanovení odlišně přistupuje ke zbraním kategorií A1 až A5, jinak ke zbraním kategorie A6 až A8 a ještě odlišněji k expanzním zbraním kategorie A9). Vzhledem k odlišnému členění ustanovení vymezujících kategorie zbraní v zákoně o zbraních oproti revidující směrnici by začlenění těchto zbraní přímo mezi dosavadní zbraně kategorie A (ve smyslu zákona o zbraních) vedlo k nutnosti používat v dalším textu zákona konkrétní odkazy na příslušná ustanovení § 4, což by bylo z hlediska legislativní techniky, ale především pak srozumitelnosti textu zákona velmi nešťastné.

Nově vymezené subkategorie zakázaných zbraní jsou z revidující směrnice přejaty zcela důsledně pouze s nezbytnými formulačními úpravami (členění do písmen, odstranění v legislativním textu nevhodných závorek).

K bodu 5. (k § 6a)

V návaznosti na revidující směrnici se zavádějí nové subkategorie zbraní podléhajících ohlášení, a sice palné zbraně s různými typy historizujících funkčních principů (zejména zámkových mechanismů), které nejsou určeny pro jednotný náboj, a současně je nelze považovat za zbraně historické a dále zbraně znehodnocené postupem podle prováděcího nařízení Komise 2015/2403.

K bodům 6., 7., 8., 17. a 18. (k § 7 a 15)

Ustanovení § 7 zákona o zbraních, které obsahuje (a již před přijetím revidující směrnice obsahovalo) ryze národní právní úpravu ve vztahu ke zbraním, na které se směrnice o zbraních nevztahuje, a § 15, který vymezuje podmínky nakládání s těmito zbraněmi, se upravují tak, aby se zohlednilo podřazení některých z těchto zbraní (znehodnocených, resp. nově produkovaných zbraní využívajících historizujících funkčních principů) směrnici o zbraních. Rovněž se formulačně zohledňuje doplnění nově označených podkategorií zbraní.

K bodům 9., 10., 20., 21., 22., 23., 24., 27., 28., 30., 33., 35., 36., 38., 39., 40., 42., 43., 48., 51., 52., 53., 54., 55., 57., 58. a 59.

Předložený materiál mění, resp. doplňuje ustanovení zákona o zbraních odkazující na kategorie zbraní v souladu s revidující směrnicí, aby došlo k zohlednění nově vymezených kategorií zbraní A-I a C-I. Obě kategorie nejsou doplňovány plošně, ale vždy při zohlednění podstaty příslušného ustanovení zákona. Kategorie A-I je doplňována v případech, kdy dané ustanovení předpokládá aplikaci ve vztahu ke zbraním kategorie A i B (ve smyslu zákona o zbraních). V případech, kdy je dané ustanovení konstruováno pro kategorii A nebo B (ve smyslu zákona o zbraních), je kategorie A-I doplňována na základě věcné relevance. Pokud jde o kategorii C-I její režim vždy sleduje režim zbraní kategorie D a současně v relevantních případech (tj. obecně mimo ustanovení vztahujících se k registraci takové zbraně) následuje příslušnou právní úpravu ve vztahu ke zbraním kategorie C (ve smyslu zákona o zbraních).

K bodům 10., 11. a 13. (k § 9 odst. 1 a 2 a § 11 odst. 2)

Dosavadní právní úprava povolovacího systému ve vztahu ke zbraním kategorie A se nijak nemění (s výjimkou upřesnění okruhu účelů, které lze podřadit pod oblast sběratelství) a je ponechána ve stávající podobě, která je tradičně přísnější než směrnice o zbraních (v jejich

historických i v současné verzi), a to zejména s ohledem na zásadní apriorní omezení okruhu subjektů, které mohou být oprávněny se zbraněmi této kategorie nakládat. S ohledem na nové začlenění právní úpravy vztahující se ke kategorii A-I se však formou odkazů upřesňuje oblast působnosti těchto ustanovení.

K bodu 12. (k § 9 odst. 5)

Nově se doplňuje vymezení účelů, které lze považovat za spadající pod oblast sběratelství. Stejně jako je tomu v revidující směrnici i zákon o zbraních bude požadovat naplnění těchto účelů ve vztahu k nakládání se zakázanými zbraněmi (kategorie A a A-I ve smyslu zákona o zbraních, resp. kategorií A1 až A9 ve smyslu revidující směrnice).

K bodu 14. (k § 11a až 11c)

Doplňuje se nová právní úprava, která by měla upravovat rámec povolovacího systému ve vztahu ke zbraním nové kategorie A-I. Tato právní úprava oproti § 9 až 11 nezahrnuje některé prvky národní právní úpravy, které jdou nad rámec požadavků čl. 3 a 6 směrnice o zbraních.

§ 11a zapracovává jednotlivé specifické výjimky obsažené v čl. 6 revidující směrnice. Na druhé straně ovšem není do textu návrhu promítnuta tzv. švýcarská výjimka obsažená v čl. 6 odst. 6 in fine, jejíž promítnutí do českého právního řádu by bylo s ohledem na její konstrukci zcela zbytečné, a to i při případném splnění všech konkrétních institucionálně-organizačních požadavků, které revidující směrnice předvídá (ryze arbitrární a diskriminační podmínka 50ti leté existence příslušného systému je pro Českou republiku aktuálně nesplnitelná).

§ 11b nastavuje podmínky činnosti sportovně střeleckých organizací a mezinárodních sportovně střeleckých svazů, jejichž spolupůsobení při vydávání výjimek podle svého čl. 6 odst. 6 revidující směrnice (resp. v navrhovaném § 11a odst. 3) návrh změny zákona předvídá. Pro zajištění nezbytné kontroly nad činností sportovních střeleckých organizací se požaduje, aby tyto subjekty byly držiteli příslušné skupiny zbrojní licence.

§ 11c upravuje postup při odejmutí příslušné výjimky v případě, že již není splněna podmínka zvláštního důvodu pro její vydání.

Ve vztahu k tzv. nadlimitním zásobníkům návrh změny zákona v § 11a odst. 4 v návaznosti na čl. 10 odst. 1 revidované směrnice stanovuje, že tyto zásobníky smí nabývat do vlastnictví a držet pouze osoba, která je oprávněna držet zbraň příslušné kategorie (s ohledem na působnost tzv. grandfatheringu je třeba hovořit toliko o oprávnění k držení takových zbraní). Nošení zásobníků zákon neupravuje, neboť by to z hlediska konstrukce institutů držení a nošení [§ 2 odst. 2 písm. a) a b) zákona] bylo poměrně nepraktické; např. standardní postup vybití (kontroly) zbraně s vyjmutím zásobníku a vyhozením náboje z nábojové komory (srov. nařízení vlády č. 315/2011 Sb., Příloha 1 bod 2) by při podřazení zásobníků režimu „nošení“ neměl v podstatě již žádnou (právní) relevanci, což nepochybně nelze považovat za racionální či praktické. V souladu s revidující směrnicí se návrh změny zákona neomezuje toliko na pojem zásobníku (byť jde z praktického hlediska o naprosto převažující typ zařízení podřaditelného pod pojem „nabíjecí ústrojí“ užívaný směrnicí o zbraních), a stejnému právnímu režimu pořizuje i sestavy nábojových schránek, byť v tomto případě bude zřejmě otázka praktického vymáhání značně problematická, neboť v případě mnoha typů konstrukcí nábojových schránek jejich vnitřní prostor vymezuje jiná hlavní část samotné zbraně a je tedy otázkou, jaké součástky by vůbec měly být považovány jako relevantní pro stanovení kapacity nábojové schránky.

K bodu 15. (k § 13a)

V návaznosti na čl. 5 odst. 3 revidující směrnice se doplňuje speciální důvod pro odejmutí povolení pro držení zbraně kategorie B, a sice neoprávněné držení tzv. nadlimitního zásobníku, který danou zbraň kategorie B umožňuje změnit na zbraň zakázanou.

K bodu 16. (k § 14a)

Zakotvuje se právní úprava nakládání se zbraněmi nové kategorie C-I, přitom se oproti požadavkům na nakládání se zbraněmi kategorie C (ve smyslu tuzemského zákona) vynechávají některé požadavky, které v českém právním řádu jdou již v současné době (ale i v porovnání s revidovanou směrnicí) nad rámec směrnice o zbraních. Jde zejména o opuštění požadavku na držení zbrojního průkazu, a to zejména s ohledem na požadavek odborné způsobilosti. Důvodem je, že odborná způsobilost držitele zbrojního průkazu se soustřeďuje na znalosti právních a bezpečnostních požadavků souvisejících s nakládáním s funkčními moderními zbraněmi, nikoli s nefunkčními svařenci kovu (znehodnoceními zbraněmi) nebo se

zbraněmi založenými konstrukčně na několik set let zastaralých funkčních principech. Požadavek na zbrojní průkaz v souvislosti se zbraněmi kategorie C-I by tak byl evidentně excesivní, resp. věcně mimoběžný, vezme-li se v úvahu reálná technická podstata zbraní kategorie C-I.

Standardními požadavky pro držení zbraní kategorie C-I tak bude minimální věk, plná svéprávnost a bydliště na území České republiky (viz doplnění této specifikace výše). Současně bude Policie České republiky oprávněna zbraň kategorie C-I zajistit v případě, že držitel takové zbraně nebude splňovat požadavek na „bezúhonnost“ (definovanou úžeji než v případě bezúhonnosti držitele zbrojního průkazu) a zdravotní způsobilost (zde opět omezenou toliko na případy, kdy by daná zdravotní vada, porucha či nemoc mohly mít přímý vliv na bezpečné nakládání se zbraněmi).

Zbraně kategorie C-I budou podléhat ohlašovací povinnosti, přičemž prováděcí právní předpis stanoví konkrétní způsob realizace této povinnosti, a to zejména s ohledem na možnost využití ohlášení prostřednictvím držitele zbrojní licence či dokonce prostřednictvím jiných nástrojů eGovernmentu (on-line), přičemž v tomto ohledu se bude ve značném rozsahu vycházet z některých již do praxe zavedených postupů v jiných členských státech EU (zejm. pokud jde o ohlašování zbraní kategorie C v Rakousku). Základním prostředkem ohlašování nabytí (a v případě podnikatelů v oboru zbraní a střeliva též převodu) vlastnictví ke zbraní této kategorie bude do budoucna standardně Centrální registr zbraní.

K bodu 19. (k § 16 odst. 1)

Doba platnosti zbrojního průkazu se zkracuje tak, aby bylo v souladu s revidovanou směrnicí (čl. 6 odst. 7 a čl. 7 odst. 4 in fine) zajištěno přezkoumání podmínek pro vydání povolení (výjimek) pro držení zbraní kategorie A, resp. B (ve smyslu revidované směrnice).

K bodu 25. (k § 32 odst. 2)

S ohledem na upřesňující ustanovení § 6 odst. 4 směrnice o zbraních se vypouští doposud spíše jen formálně uplatňovaný požadavek na uvádění zdůvodnění nakládání se zbraněmi kategorie A a B v případě žádosti o vydání zbrojní licence. Toto ustanovení již v současnosti působilo neorganicky v textu zákona o zbraních, a to zejména v kontextu ustanovení § 28, které striktně definuje oprávnění držitelů jednotlivých skupin zbrojních

licencí, přičemž v případě těch držitelů zbrojních licencí, kteří nejsou současně podnikateli v oboru zbraní a střeliva se beztak vyžaduje výjimka, resp. povolení pro nakládání s konkrétní zbraní kategorie A, resp. B. Dané ustanovení § 32 tak bylo možné již nyní považovat za nadbytečné, resp. zastaralé.

K bodu 26. (k § 34)

S ohledem na požadavek revidující směrnice k přezkoumávání podmínek k vydání příslušných povolení k nakládání se zbraněmi kategorie A nebo B se rovněž ustanovení o prověřování splnění podmínek pro vydání (držení) zbrojní licence rozšiřuje tak, aby celkově obsáhlo toto přezkoumání. Základními skutečnostmi ověřovanými příslušným útvarem Policie České republiky by však i nadále měly být zejména bezúhonnost a spolehlivost (tj. osobní integrita) statutárních orgánů či odpovědných zástupců držitele zbrojní licence.

K bodu 29. (k § 42a)

Do zákona se promítá nová povinnost členského státu zakotvovaná revidující směrnicí (čl. 4 odst. 2 in fine), a sice označovat zbraně převáděné z režimu nespádajícího pod působnost směrnice o zbraních k osobám, na které se tato směrnice vztahuje. Tato povinnost je v souladu s čl. 4 odst. 1 omezena na zbraně, které budou vyrobeny nebo dovezeny na území Evropské unie po datu nabytí účinnosti revidující směrnice. Vzor značky, která by v souvislosti s tímto převodem měla být na danou zbraň vyznačena, by měl stanovit prováděcí právní předpis. Vzhledem k tomu, že nelze vyloučit ani to, že by takovou značku mohl do budoucna upravit prováděcí právní akt Komise podle čl. 4 odst. 2a směrnice o zbraních, ponechává se v navrhovaném ustanovení alternativní odkaz na přímo použitelný předpis Evropské unie.

K bodu 31. (k § 44 odst. 2)

Zbraně kategorie C-I musejí být s ohledem na revidující směrnici podřízeny stejným formalitám v rámci jejich přeshraničního transferu jako jiné zbraně spadající do působnosti směrnice o zbraních. Vzhledem k samostatné právní úpravě (vnitrostátních) podmínek nakládání se zbraněmi kategorie C-I musí být i podmínky pro jejich nabytí za účelem vývozu vymezeny samostatně (a to analogicky, resp. odkazem právě na tyto podmínky).

K bodu 32. a 34. (k § 46 odst. 5 a § 49 odst. 2)

Doplňuje se revidující směrnici nově zakotvené rozšíření možnosti pohybu držitelů zbraní kategorie A-I a C-I za specifickými účely (sportovní střelba a „reenactment“) v rámci Evropské unie bez nutnosti udělení speciálního povolení členským státem, a to za předpokladu držení Evropského zbrojního pasu a doložení účelu cesty (resp. dalších eventuálních podmínek jdoucích v jednotlivých členských státech nad rámec směrnice o zbraních).

K bodu 37. (k § 57 odst. 9)

Navrhovaná právní úprava stanovuje specifický postup při zrušení zajištění zbraně kategorie C-I. Je-li jediným důvodem fakt, že držitel této zbraně v rozporu se zákonem o zbraních, ve stanovené lhůtě, neohlásil nabytí vlastnictví ke zbraní kategorie C-I, bude zajištění zrušeno bezprostředně poté, provede-li dosavadní držitel této zbraně její ohlášení podle § 14a návrhu změny zákona (v případě, že bude ohlášení provedeno ještě před rozhodnutím o zajištění, bude již tato skutečnost představovat důvod pro nepokračování v řízení a vrácení zbraně jejímu držiteli). Ústředním smyslem tohoto ustanovení je efektivní zajištění evidence zbraní kategorie C-I, a tedy naplnění klíčového požadavku revidující směrnice (srov. její čl. 4 odst. 5).

Naopak v případě zajištění zbraně kategorie C-I z důvodu pochybností o zdravotním stavu či bezúhonnosti jejího držitele bude zbraň vrácena svému dosavadnímu držiteli pouze v případě, že se tyto pochybnosti ukáží jako liché.

Nedojde-li ani v jednom z upravovaných případů zajištění zbraně kategorie C-I k vrácení zbraně jejímu dosavadnímu držiteli (či přímo majiteli), protože důvody, pro které bylo o zajištění rozhodnuto, se nepodařilo potvrdit anebo v průběhu příslušné doby odpadly, se zbraní kategorie C-I se naloží obdobně, jako kdyby se jednalo o zbraň kategorie A až C a její držitel by pozbyl zbrojní průkaz.

K bodu 41. (k § 63 odst. 1)

Zakotvuje se specifická právní úprava pro znehodnocování zbraní kategorie C-I, pokud jde o nově produkované (vyrobené) tzv. předovky (naopak samotných znehodnocených zbraní

se již právní úprava znehodnocování z podstaty věci dotýkat nebude). Charakteristickým znakem této právní úpravy bude vyloučení povolovacího řízení, na druhé straně však ponechání oprávnění znehodnocovat pouze u příslušných držitelů zbrojních licencí jakož i zachování obligatorní ex post kontroly znehodnocení.

K bodům 44. a 45. (k § 72 odst. 2 až 4)

V návaznosti na revidující směrnici, která nově obsahuje detailní právní úpravu uchovávání a využívání údajů v členském státě provozovaném informačním systému o zbraních, se doplňuje analogická právní úprava do zákona o zbraních. Z povahy těchto ustanovení plyne, že členský stát se od dikce směrnice o zbraních v zásadě nemůže odchýlit.

K bodu 46. [k § 73 odst. 4 písm. c)]

Toto ustanovení se pro nadbytečnost vypouští. V rámci výměny informací předvídané v čl. 13 odst. 4 revidované směrnice bude mít domovský členský stát osoby, která jakoukoli zbraň v působnosti směrnice o zbraních v jiném členském státě nabývá, informace přímo od onoho druhého členského státu (státu nákupu), a to prostřednictvím on-line systému sdílení informací, který bude zřejmě vystavěn na platformě informačního systému vnitřního trhu (IMI).

K bodu 47. (k § 73 odst. 6)

Ustanovení anticipuje výměnu informací, která bude do budoucna upravena legislativním aktem Komise v přenesené působnosti (delegated act) vydaným k provedení čl. 13 odst. 4 revidované směrnice. Tato výměna informací by měla být prováděna prostřednictvím sdílení informací s využitím informačního systému vnitřního trhu (IMI), který již v současné době Komise provozuje a který by měl být pro specifické požadavky využití k předávání informací o palných zbraních a jejich držitelích v budoucnu kustomizován. Není však vyloučeno ani jiné řešení této posílené výměny informací, a kupř. vybudování samostatného informačního systému obdobného systému EUCARIS.

K bodu 49. [k § 73a odst. 10 písm. e)]

Obdobně jako je tomu v obecnější rovině v případě § 14a návrhu změny zákona, se zakotvuje zmocnění pro přijetí prováděcího právního předpisu, který stanoví konkrétní technické a organizační požadavky na evidenci údajů o zbraních kategorie C-I. Jedná se o právní úpravu, která bude účinná ve vztahu k subjektům, které v prostředí Centrálního registru zbraní pracují, a samozřejmě též ve vztahu ke správci Centrálního registru zbraní, tj. Policii České republiky. Naopak by tato právní úprava neměla přímo dopadnout na běžné držitele zbraní kategorie C-I, na které se bude vztahovat právě jen povinnost ohlášení nabytí vlastnictví ke zbraní kategorie C-I podle § 14a návrhu zákona.

K bodu 50. (k § 73aa)

Centrální registr zbraní představuje v současnosti již velmi komplexní a navzájem provázaný celek, který v naprosto kritické míře závisí na tom, že bude možné bezpečně ztotožnit konkrétní osobu a konkrétní zbraň a ve vztahu k takto ztotožněným osobám a zbraním jednoznačně nastavit systémové procesy (které odrážejí práva a povinnosti vyplývajících ze zákona o zbraních). V souvislosti se změnou kategorizace zbraní, kterou přináší revidující směrnice, je nezbytné zajistit, aby byla zachována dosavadní „čistota databáze“ a jednoznačnost zde vedených údajů, které pak v praxi do značné míry ovlivňují konkrétní výkon státní správy v dané oblasti.

Problematickým aspektem je skutečnost, že revidující směrnice nepřerazuje toliko již existující (definovanou) skupinu zbraní do režimu jiné kategorie, ale vytváří nové definice takovýchto skupin zbraní (tj. podkategorie), resp. již do existujících subkategorií zbraní začleňuje nové, směrnici o zbraních doposud neregulované zbraně. Současně přináší nové požadavky na značení zbraní a v souvislosti s tím i údaje vedené v informačním systému. V této souvislosti lze rovněž předpokládat nutnost návaznosti údajů vedených vnitrostátně na údaje předávané v rámci posílené výměny informací podle čl. 13 odst. 4 prostřednictvím některého z celoevropských informačních systémů (patrně systém IMI). Ze všech těchto důvodů je třeba zakotvit právní rámec úprav či změny klíčové skupiny údajů vedené o každé zbraní (Centrální registr zbraní je vystavěn na filosofii tzv. životního cyklu zbraně). Možnost těchto změn již v současnosti existuje, ale je stanovena pouze na úrovni prováděcích právních předpisů a interních aktů řízení Policie České republiky, což nelze považovat v žádném případě za přijatelný stav.

K bodu 56. [k § 76a odst. 6 písm. d) a odst. 12 písm. c)]

Coby jediná změna v rámci předkládané novely zákona o zbraních, která přímo nesouvisí s implementací revidující směrnice, se navrhuje formální oprava chyby legislativního textu, kdy i přestože již zákonem č. 229/2016 Sb. došlo ke zvýšení limitu pro individuální držení zápalek pro účely přebíjení nábojů a střelby ze zbraní určených pro dělené střelivo z 1 000 kusů na 10 000 kusů, tato změna nebyla omylem promítnuta do sankčních ustanovení. Tento formální nedostatek, který však s ohledem na význam specifické ústavněprávní nároky na trestní ustanovení zákona může způsobovat zbytečné problémy v praxi, by měl být návrhem změny zákona jednoduše odstraněn.

K bodům 60. a 61. [k § 79 odst. 2 a odst. 3 písm. b)]

Zmocňovací ustanovení zákona o zbraních se upravují tak, aby akomodovala změny samotného textu zákona a to zejména pokud jde o předpoklad přijetí prováděcí právní úpravy, resp. stanovení formulářových vzorů.

K bodu 62. (k Příloze č. 1 Části první bodu 2a)

Definice palné zbraně se v souladu s revidující směrnicí (ale též např. v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 2012/258) rozšiřuje i na „konvertovatelné“ předměty, které sice samy o sobě palnou zbraní nejsou (a současně nejde ani o znehodnocené či expanzní zbraně, které nově již přímo sama revidující směrnice reguluje, ani o repliky zbraní, historické zbraně nebo jiné střelné zbraně než zbraně palné, k tomu srov. úvodní ustanovení revidující směrnice č. 26 a 27). Zakotvovaný princip „konvertibility“ se již v samotné revidující směrnicí projevuje požadavkem na klasifikaci poplašných zbraní a zbraní pro signalizaci coby palných zbraní v čl. 10a odst. 2.

K bodu 63. (k Příloze č. 1 Části první bodu 5)

Do vymezení expanzní zbraně se výslovně doplňuje, že se může jednat o některou ze zbraní, které revidující směrnice nově podřizuje své působnosti a které nejsou určeny k vystřelování projektilů. Bližší definice těchto pojmů nicméně bude zřejmě obsažena v přímo použitelném předpise Evropské unie, který by měla Komise přijmout do 14. září 2018. Sama směrnice o zbraních obsahuje nepříliš aplikovatelné definice, kdy poplašné zbraně a zbraně

pro signalizaci a zbraně akustické a salutní jsou definovány společně (tento nedostatek technického vymezení by měla právě prováděcí legislativa Komise odstranit). I bez definic těchto pojmů by však byl zákon o zbraních s evropským právem konformní, neboť jednak v souladu s definicí akustické a salutní zbraně předpokládá v navrhovaném § 3 odst. 4 zachování dosavadní kategorie zbraně u expanzí zbraně upravené ze zbraně původně „ostré“ a pro všechny ostatní expanzní zbraně zakotvuje zmocnění k definici jejich dovoleného, resp. nedovoleného výrobního provedení v prováděcím právním předpise anebo (jakmile bude přijat) v přímo použitelném předpise Evropské unie.

K bodu 64. (k Příloze č. 1 Části první bodu 22)

Upravuje se definice historické zbraně tak, aby zohlednila zvýšený důraz, který na vymezení historických zbraní klade revidovaná směrnice. V rámci definice historických zbraní jsou samostatně vyčleněny historické zbraně, které by z hlediska konstrukčního řešení (tj. s výhradou roku výroby) jinak spadaly do působnosti směrnice o zbraních (srov. úvodní ustanovení č. 27 revidující směrnice). Reprodukce těchto zbraní budou i napříště v souladu se směrnicí o zbraních spadat do režimu zákona v rámci příslušné kategorie zbraní; rovněž zbraně, které sice využívají historizující technická řešení, ale jedná se o moderně produkované zbraně, se z definice historické zbraně vylučují prostřednictvím jejich samostatného začlenění do zbraní nové kategorie C-I [§ 6a písm. a)]. Naopak zbraně, které do rámce revidované směrnice zařazeny nejsou (např. nejde vůbec o zbraně pro jednotný náboj, a tedy ani pro náboj se středovým ani okrajovým zápalem, což je jedno z ústředních kritérií, se kterými revidující směrnice pracuje), ale o zbraně skutečně historických konstrukcí, které nelze pod směrnicí o zbraních v rámci její Přílohy I části II podřadit.

Návrh se rovněž inspiroje v zákoně o zbraních Spolkové republiky Německo a mezi historické zbraně vymezené z hlediska konstrukčního řešení explicitně zařazuje též jehlovky, což z praktického hlediska bude zahrnovat zejména konstrukční řešení pušek Dreyse (pušky modelů M/41 a následující) a Chassepot; ostatní jehlovky (např. Dörsch & Baumgarten M 1861 nebo ruský model Carl 1867) budou zřejmě zastoupeny spíše v raritních případech. Samotný pojem „jehlovka“ se nejeví jako praktické v zákoně definovat, neboť se jedná o historicky a technicky zcela jasný termín, přičemž též hranice konce roku 1870 (srov. německý zákon o zbraních, který tyto konstrukce omezuje datem vzniku k 1. lednu 1871) zajišťuje, že eventuální soudobé konstrukce (které by již zřejmě musely pod působnost směrnice o zbraních spadat) jsou z tohoto vymezení vyloučeny.

K bodu 65. (k Příloze č. 1 Části první bodu 23)

V souladu s revidující směrnicí se doplňuje rozsah vymezení hlavních částí zbraně.

K bodu 66. (k Příloze č. 1 Části první bodu 24)

V návaznosti na revidující směrnicí se rozšiřuje obecná definice znehodnocené zbraně, přičemž vzhledem k působnosti zákona o zbraních se dopad této definice rozšiřuje nad rámec revidující směrnice i na zbraně, jejichž znehodnocování evropské právo neupravuje (srov. Přílohu č. 1 Tabulku č. 1 prováděcího nařízení Komise č. 2015/2403).

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

K Čl. II

Stanovují se přechodná ustanovení zákona, která mají za cíl jednak zajistit plynulý přechod k nové právní úpravě, a jednak zakotvit specifické ustanovení ve vztahu k revidující směrnicí předvídanému tzv. grandfatheringu (čl. 7 odst. 4a revidující směrnice).

Pokud jde o úpravu kategorií doposud držených zbraní, přechodná ustanovení rozděluje postup této úpravy podle toho, který subjekt dané zbraně drží. Podnikatelé v oboru zbraní a střeliva jsou povinni „překategorizaci“ jimi držených zbraní zajistit v rámci stanovovaného přechodného období, nejpozději však vždy před uvedením dané zbraně na trh. V případě nutnosti změn údajů evidovaných v Centrálním registru zbraní se těmto osobám stanovuje povinnost postupovat podle nově zakotvované právní úpravy změn a doplňování položek číselníku zbraní v rámci Centrálního registru zbraní. Naopak v případě fyzických osob (držitelů zbrojních průkazů) se předpokládá výrazně větší chybovost v rámci nového zařazení zbraně do příslušné kategorie (které není technicky zcela triviální, viz příslušné pasáže Analýzy). Pro tyto případy přechodná ustanovení předvídají možnost vyzvat osobu ohlašující nabytí takové zbraně k doplnění jejího ohlášení o náležitosti žádosti povolení (výjimky) pro zbraň příslušné kategorie (v praxi půjde zejména o zbraně kategorie A-I) namísto toho, aby byla taková osoba považována za neoprávněného držitele takové zbraně.

Ve vztahu ke zbraním C-I přechodná ustanovení zakotvují povinnost ohlášení jejich držení ve stanovené lhůtě, přičemž toto ustanovení se svým pojetím blíží některým dřívějším

amnestijním ustanovením, neboť praktický postup, ale i nezbytnost vyrovnat se s eventuální již předchozí nedovoleností držení takové zbraně budou v těchto případech analogické.

ČÁST DRUHÁ – ZMĚNA ZÁKONA O SPRÁVNÍCH POPLATCÍCH

K Čl. III

K bodům 1. a 2. [k Příloze - Položce 30 bodu a) a Zmocnění bodu 3]

S ohledem na zkrácení doby platnosti zbrojního průkazu na polovinu (tj. z 10 na 5 let) se odpovídající správní poplatek za vydání zbrojního průkazu (resp. vydání nového zbrojního průkazu po skončení doby platnosti dosavadního) snižuje ze 700 Kč na 400 Kč za jednotlivou skupinu zbrojního průkazu a ze 400 Kč na 200 Kč, pokud jde o zmocnění ke snížení daného poplatku v případě „prodloužení“ zbrojního průkazu. Toto snížení nominální výše správního poplatku odpovídá naopak zvýšené periodicitě jeho placení držitelem zbrojního průkazu při podávání žádostí o vydání nového zbrojního průkazu.

K bodu 3. [k Příloze - Položce 31 bodu g)]

Doplňuje se správní poplatek za podání žádosti o vydání výjimky pro nabytí vlastnictví, držení a nošení zbraně kategorie A-I. V současné době (tj. před přijetím zcela nové právní úpravy předvídané usnesením vlády č. 740 ze dne 23. října 2017) se jeví jako přiměřené nezvyšovat tento poplatek ve srovnání se správním poplatkem hrazeným za podání žádosti o povolení nakládání s identickou zbraní přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Do budoucna by měl ovšem být systém správních poplatků v oblasti nakládání s civilními zbraněmi celkově přehodnocena a nově diferencován.

ČÁST TŘETÍ – ÚČINNOST

K Čl. IV

Účinnost návrhu změny zákona je navržena s ohledem na implementační lhůtu stanovenou revidující směrnicí.